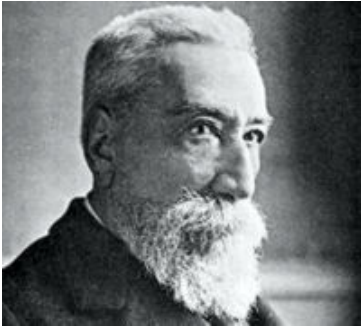

Εγώ, η Παλλάς Αθηνά (Ανατόλ Φρανς)

«Δεν ξέρουμε τι να κάνουμε σ' αυτή τη σύντομη ζωή μας και παρ' όλα αυτά, ελπίζουμε και σε μια αιώνια».

Ανατόλ Φρανς

Στο κείμενο που θα διαβάσετε, ο Γάλλος λογοτέχνης (βραβευμένος με Νόμπελ Λογοτεχνίας το 1921) και μέλος της Γαλλικής Ακαδημίας Επιστημών, Ανατόλ Φρανς (πραγματικό όνομα, Ζακ Φρανσουά Τιμπό), υμνεί τα επιτεύγματα του αρχαίου Ελληνικού Πολιτισμού.

Μέσω αυτού του κειμένου, κρατώντας τον ρόλο του ποιητή, καταδεικνύει διά της Παλλάδας Αθηνάς, θεάς της Σοφίας, το πως οι θιασώτες του Μεσαίωνα, τους οποίους αποκαλεί και βαρβάρους, εγκατέλειψαν την σοφία, το κάλος, την αρμονία και την μεγαλοφυΐα των αρχαίων Ελλήνων. Πως μετά από δέκα αιώνων σκοτάδι και με την Αναγέννηση που πρόβαλε, η σοφία επέστρεψε, και μεγεθύνει τόσο πολύ που περιέλαβε το Σύμπαν του Κέπλερ και του Νεύτωνα...

[Ο Ανατόλ Φρανς, ήταν μεταξύ εκείνων που είχαν την «τιμή» να «εμπλουτίσουν» με τα βιβλία τους τον «Index Librorum Prohibitorum» (Κατάλογος Απαγορευμένων Βιβλίων) της Καθολικής Εκκλησίας]

Είμαι η Σοφία. Είναι δύσκολο για τους ανθρώπους, ακόμη και για τους καλύτερους να με αναγνωρίσουν αμέσως, με τους πέπλους που με σκεπάζουν και γιατί, σαν τον ουρανό, είμαι θύελλα συνάμα και γαλήνη. Αλλά εσύ, καλέ μου Άριε, με αναζήτησες πάντα και κάθε φορά που με συνάντησες, έβαλες τα δυνατά σου, με όλο σου το πνεύμα και όλη την καρδιά σου για να με αναγνωρίσεις.

Ό,τι έγραψες για μένα, ω ποιητή, είναι αληθινό. Η ελληνική μεγαλοφυΐα μ' έκανε να κατεβώ στη γη και την εγκατέλειψα όταν παρέδωσε το πνεύμα της. Οι βάρβαροι, που εισέβαλαν στον κόσμο της τάξεως που έδωσαν οι νόμοι μου, αγνοούσαν το μέτρο και την αρμονία. Η ομορφιά τους προκαλούσε φόβο και τους φαινόταν σαν κάτι κακό. Βλέποντας πως ήμουν όμορφη, δεν πίστεψαν ότι ήμουν η Σοφία. Μ' έδιωξαν. Όταν, σκορπίζοντας μια νύχτα δέκα αιώνων, φάνηκε η αυγή της Αναγεννήσεως, ξανακατέβηκα στη γη. Επισκέφθηκα τους ανθρωπιστές και τους φιλόσοφους μέσα στα κελιά τους, όπου με πάθος φύλαγαν στο βάθος των συρταριών τους μερικά βιβλία, τους ζωγράφους και τους γλύπτες στα εργαστήριά τους, που δεν ήταν παρά φτωχικά μαγαζάκια τεχνιτών. Μερικοί προτίμησαν να καούν ζωντανοί, παρά να με απαρνηθούν. Άλλοι, όπως ο Έρασμος, διέφυγαν από τους ηλίθιους αντιπάλους τους με την ειρωνεία...

Από τότε, από τη στιγμή που η σκέψη, στα ανώτερα επίπεδά της, είναι ελεύθερη, είμαι ακατάπαυστα αντικείμενο σεβασμού των επιστημόνων, των καλλιτεχνών

και των φιλοσόφων. Αλλά από σένα δέχθηκα την πιο τρυφερή και την πιο λιτή ίσως λατρεία. Από σένα και τις πιο αγνές και γεμάτες πίστη προσευχές. Πάνω στην ιερή μου Ακρόπολη, μπροστά στον ερειπωμένο Παρθενώνα μου, με χαιρέτησες με τα ωραιότερα λόγια που ειπώθηκαν ποτέ σ' αυτόν τον κόσμο, από την εποχή που οι μέλισσές μου απέθεταν το μέλι τους στα χείλη του Σοφοκλέους και του Πλάτωνος.

Οι αθάνατοι οφείλουν περισσότερα απ' όσα νομίζεται σ' αυτούς που τους λατρεύουν. Τους οφείλουν τη ζωή. Είναι κι αυτό ένα μυστήριο στο οποίο μύηθηκες. Οι θεοί παίρνουν την τροφή τους από τους ανθρώπους. Τρέφονται από τον καπνό που ανεβαίνει από το αίμα των θυσιών τους. Ξέρεις ότι αυτό σημαίνει πως η ουσία τους αποτελείται από όλες τις σκέψεις και απ' όλα τα αισθήματα των ανθρώπων. Οι σπονδές των αγαθών ανθρώπων τρέφουν τους αγαθούς θεούς. Οι μαύρες θυσίες της άγνοιας και του μίσους παχαίνουν τους αγροίκους θεούς. Το έχεις πει: Οι θεοί δεν είναι πιο αθάνατοι από τους ίδιους τους ανθρώπους. Υπάρχουν αυτοί που ζουν από δυο χιλιάδες χρόνια, βραχύβιοι αν συγκριθούν με τα χρόνια της γης, ή έστω της ανθρωπότητας, ελάχιστη και αδιόρατη στιγμή της ζωής του σύμπαντος. Σε δυο χιλιάδες χρόνια, οι φλογεροί ήλιοι που εκτοξεύονται στο διάστημα, δεν φαίνονται καν να έχουν μετακινηθεί.

Εγώ, η Παλλάς Αθηνά, η θεά με τα ανοιχτόχρωμα μάτια, σε σένα οφείλω το ότι ζω ακόμη. Αλλά ήταν λίγο πράγμα η παράταση της ζωής μου. Λυπάμαι τους θεούς που σέρνονται μέσα στους άχρωμους καπνούς ενός υπολείμματος λιβανιού, την χλωμή και θλιμμένη παρακμή τους. Μ' έκανες πιο όμορφη και πιο μεγάλη απ' όσο ήμουν. Με έθρεψες με την δύναμή σου και με την ιδεολογία σου και δια μέσου εσού και αυτών που σου μοιάζουν, το πνεύμα μου πλάτυνε τόσο, ώστε να μπορεί να συμπεριλαμβάνει το σύμπαν του Κέπλερ και του Νεύτωνος...

Ιωάννης Θεοδωρόπουλος